

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาฝีมือแรงงานในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มสตรีทอผ้า” ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม และข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มสตรีทอผ้า 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทอผ้าวังไผ่ จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 25 ฉบับ
2. กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 40 ฉบับ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม และข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็นส่วน ๆ มีดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทอผ้าวังไผ่
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลการพัฒนาฝีมือของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง
- ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบการพัฒนาฝีมือระหว่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง โดยเปรียบเทียบปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่
- 1) ด้านการฝึกอบรมฝีมือ
 - 2) ด้านมาตรฐานฝีมือ
 - 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ข้อมูลส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฝีมือ ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทอผ้าวังไผ่

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ เป็นกลุ่ม OTOP ที่จัดอยู่ในระดับ 3 ดาว ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 55 หมู่ 4 บ้านวังไผ่ ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีคุณกาญจนา วงกรณ์ เป็นประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ดูแลและสนับสนุนการทอผ้าภายในกลุ่มทอผ้าวังไผ่ และยังเป็นวิทยากรฝึกอบรมการทอผ้าให้กับกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนั้น ยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนการทอผ้าให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดวังไผ่ โดยใช้ศูนย์ทอผ้าวังไผ่เป็นสถานที่สอน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาจากการรวมตัวของสมาชิกที่ต้องการรวมกลุ่มผลิตผ้าทอ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม คือ

- 1) สร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชน
- 2) พัฒนาท้องถิ่น

จากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มทอผ้าวังไผ่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้แต่ละตำบลมีผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง และเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งตนเองได้ ทางกลุ่มจึงได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มและเข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชน จำนวน 15 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนต่างไม่มีความรู้ด้านการผลิตผ้าทอ จึงขอรับการส่งเสริมสนับสนุนด้านเครื่องมือ/เครื่องใช้ในการทอผ้า ได้แก่ กี่ทอผ้า ด้าย และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการทอผ้า ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้วยกระเจา และเงินลงทุนจากสหกรณ์การเกษตรอำเภอพนมทวน

หลังจากนั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอห้วยกระเจา ได้จัดหาวิทยากรมาสอนวิธีการผลิตผ้าทอ พร้อมทั้งเงินสนับสนุนบางส่วน ในครั้งแรกจัดฝึกอบรมให้แก่สมาชิกทั้งหมด 100 ชั่วโมง สมาชิกที่ได้รับการฝึกอบรมพอจะมีพื้นฐานและความรู้ในการทอผ้าอยู่บ้าง แต่ผลิตภัณฑ์ก็ยังไม่มีความหลากหลายเท่าที่ควร หลังจากนั้น จึงได้ขอฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้อีก 150 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 250 ชั่วโมง ทำให้สมาชิกสามารถผลิตผ้าทอที่มีคุณภาพ และมีผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่หลากหลายมากขึ้นด้วย ปัจจุบันมีสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มทอผ้าวังไผ่ทั้งหมดจำนวน 25 คน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่มีการบริหารจัดการโดยแบ่งหน้าที่ ดังนี้ ประธานกลุ่ม รองประธาน เกร์ญญิก และคณะกรรมการ ทุกตำแหน่งเกิดจากการคัดสรรจากความเห็นชอบของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม ในการดำรงตำแหน่งจะไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด ทุกคนทำด้วยความสมัครใจและยินดีที่จะทำ นอกจากนั้น สมาชิกภายในกลุ่มเองก็มีส่วนร่วมด้านการนำสินค้าออกมาเผยแพร่เวลาที่มีการจัดงานนำเสนอสินค้า OTOP ในงานต่าง ๆ เช่น การจัดงานใน

เมืองทองธานีมีการนำสินค้า OTOP ที่ได้รับการคัดสรรจากแต่ละจังหวัดมาแสดง การจัดนิทรรศการ สะพานข้ามแม่น้ำแคว และการจัดงานของดีประจำจังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นงบประมาณจากกลุ่ม ค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าอาหาร เป็นต้น

สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีอาชีพหลัก คือ ทำไร่ ทำนา และรับจ้างทั่วไป ส่วนอาชีพเสริม คือ ทอผ้า ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่สามารถผลิตได้ ได้แก่ ผ้าพื้น ธรรมดา ผ้าขาวม้า ผ้าตัดชุด ผ้ามัดหมี่ธรรมดา ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าลายสายรุ้ง และผ้าสายฝน มัดหมี่

ระยะเวลาในการทำต่อชิ้นขึ้นอยู่กับประเภทของผ้าทอ	เช่น
ผ้าพื้นธรรมดา	ใช้เวลาในการทอ 1 ชิ้น/คน/วัน
ผ้าขาวม้า	ใช้เวลาในการทอ 3-4 ชิ้น/คน/วัน
ผ้าตัดชุด	ใช้เวลาในการทอ 4-5 เมตร/คน/วัน

ปริมาณผลผลิตทั้งโครงการโดยเฉลี่ยแล้วขึ้นอยู่กับใบสั่งซื้อ (Order) มีทั้งเป็นผ้าเมตร และผ้าชิ้น เมื่อมี Order พิเศษจะมีการระดมกำลังจากสมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันทอ แต่ถ้า Order มีจำนวนมากจนไม่สามารถทอได้ทันทีจะให้กลุ่มทอผ้ากลุ่มอื่นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงช่วยทอ ซึ่งกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงจะมีเครือข่ายความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กลุ่มที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่ม OTOP ขนาดใหญ่ และกลุ่มทอผ้าบ้านบ่อเงินเป็นกลุ่ม OTOP ขนาดกลาง

กระบวนการผลิตผ้าทอประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการเตรียมด้ายยืน เป็นการคำนวณความกว้างความยาวของผ้าที่จะทอ จากนั้นก็ม้วนใส่ไม้ม้วนเพื่อมาเข้าที่เตรียมทอ 2) ขั้นตอนการเตรียมด้ายพุ่ง เป็นด้ายที่นำมาใช้ทำเป็นลวดลายต่าง ๆ แต่กระบวนการผลิตของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการจัดเตรียมด้ายยืน กล่าวคือทางกลุ่มยังขาดเครื่องมือที่ใช้ในการทำด้ายยืน จึงขอความช่วยเหลือจากกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ซึ่งมีอุปกรณ์ในการทำด้ายยืนโดยคิดค่าแรงพร้อมด้ายยืนต่อม้วนประมาณ 2,500-2,800 บาท ความยาวประมาณ 600 เมตร สำหรับผลตอบแทนของสมาชิกขึ้นอยู่กับจำนวนผ้าที่ทอได้ต่อชิ้นหรือต่อเมตร และความยากง่ายของชิ้นงานนั้น ๆ เช่น ค่าแรงการทอผ้าขาวม้า ชิ้นละ 50 บาท ค่าแรงการทอผ้ามัดหมี่ ชิ้นละ 80 บาท ค่าแรงผ้าตัดเสื้อประมาณเมตรละ 40 บาท เป็นต้น

การผลิตผ้าทอของกลุ่มวังไผ่ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาจึงต้องมีการสำรวจตลาดอยู่เสมอ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ดังนั้น รูปแบบผลิตภัณฑ์จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้บริโภค ในการออกแบบไม่ว่าจะเป็นลวดลาย หรือสีผ้า ทางกลุ่มจะเป็นผู้คิดค้นเอง แต่ถ้าลวดลายบางอย่างยากเกินความสามารถก็จะไปขอคำแนะนำจากกลุ่มใกล้เคียงที่มีความชำนาญมากกว่า จากนั้นก็นำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิกภายในกลุ่มของตนเอง ส่วนวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการทอผ้าได้มาจากการสั่งซื้อ บางส่วนได้มาจากการสั่งทำจากกลุ่ม OTOP ใกล้เคียง เช่น การทำด้ายยืนและการขึ้นชายผ้า เนื่องจากทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังไม่มีอุปกรณ์ทำด้ายยืนและการขึ้นชายผ้า เพราะอุปกรณ์มีราคาสูงและต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างกว้างในการกำหนดความกว้างความยาวของด้ายยืน กลุ่มทอผ้าวังไผ่ได้รวบรวมปัญหาและสิ่งที่ทางกลุ่มจะต้องดำเนินการมีดังนี้ 1) การแปรรูป 2) วัตถุดิบ 3) การบรรจุหีบห่อ 4) การออกแบบลวดลาย 5) งบประมาณ 6) การสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือ เป็นต้น

2. การพัฒนาฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการฝึกอบรมฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ฝึกเตรียมเข้าทำงานหรือฝึกเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกใหม่ ระยะเวลาในการฝึกเตรียมความพร้อมขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล แต่โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่เกิน 2 สัปดาห์ก็สามารถเริ่มทอผ้าได้ ในขั้นตอนแรกของการฝึกเตรียมความพร้อม เป็นการให้สมาชิกใหม่ได้รู้จักกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทอ รู้จักการดูแลรักษา และการใช้งานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในขั้นตอนต่อไปให้สมาชิกใหม่เริ่มทดลองทอผ้า โดยเริ่มจากการทอผ้าพื้นธรรมดา ก่อน สำหรับผู้ที่ให้การฝึกเตรียมความพร้อมจะเป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ หรือผู้ที่มีความชำนาญในการทอผ้า ส่วนการรับสมาชิกใหม่ไม่มีข้อกำหนดใด ๆ บุคคลทั่วไปสามารถสมัครได้ถึงแม้ว่าจะทอผ้าไม่เป็นก็ตาม ในการฝึกเตรียมความพร้อมก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด เพราะกลุ่มทอผ้าวังไผ่มุ่งหวังให้คนในชุมชนมีรายได้เสริม เพื่อลดปัญหาความยากจน ตลอดทั้งสนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ใกล้เคียงมีโอกาสฝึกเสริม เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีรายได้ช่วยเหลือครอบครัวของตนเองด้วย

2) การฝึกยกระดับฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่มีการฝึกยกระดับฝีมือให้กับสมาชิกที่ทำงานอยู่ก่อนแล้ว เพื่อเป็นการฝึกยกระดับทักษะด้านความรู้ และความสามารถในการทอผ้า โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) ให้ช่วยจัดหาวิทยากรมาฝึกอบรมให้ ซึ่งเป็นวิทยากร จากกลุ่ม OTOP ไกล่เคียง หลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม เช่น การฝึกทอตัวอักษร และการฝึกทอ ลวดลายต่าง ๆ เป็นต้น การฝึกยกระดับฝีมือแต่ละครั้งทางกลุ่มต้องเสียค่าวิทยากรเป็นรายชั่วโมง ประมาณชั่วโมงละ 100 บาท ใช้ระยะเวลาในการฝึกยกระดับฝีมือประมาณ 5-10 ชั่วโมง จำนวนผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้วแต่ทางกลุ่มจะกำหนด เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดว่าเมื่อไรถึงเวลา ที่จะฝึกยกระดับฝีมือขึ้น ขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคว่าต้องการผ้าทอลวดลาย ใหม่นและรูปแบบใด ในการฝึกยกระดับฝีมือทางประธานกลุ่มมองว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการ ฝึกยกระดับทักษะและคุณภาพฝีมือของสมาชิกภายในกลุ่มให้สูงขึ้น นอกจากนั้น ยังสามารถ ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มได้ด้วย

2. ด้านมาตรฐานฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การกำหนดมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่มีการกำหนดมาตรฐานฝีมือในการทอผ้า สำหรับผู้ ที่กำหนดมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม ซึ่งการกำหนดมาตรฐานฝีมือ จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานและมีคุณภาพมากขึ้น ในการกำหนดมาตรฐานฝีมือขึ้นจะมี เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานฝีมือ ได้แก่ อายุงาน ความสามารถ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งการกำหนดมาตรฐานฝีมือจะถูกกำหนดเป็นระดับไว้ดังนี้ ฝีมือระดับต้น ฝีมือระดับกลาง และ ฝีมือระดับสูง เช่น ผู้ที่มีฝีมืออยู่ในระดับต้นจะให้ทอผ้าพื้นธรรมดาที่ไม่มีลวดลายมากนัก ส่วนผู้ที่ มีฝีมืออยู่ในระดับกลางจะให้ทอผ้าที่มีลวดลายยากขึ้น สำหรับผู้ที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูงจะให้ เป็น วิทยากรและให้การแนะนำแก่สมาชิกภายในกลุ่ม พร้อมทั้งคิดค้นลวดลายใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นที่ ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

2) การทดสอบมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือในการทอผ้า ซึ่งผู้ที่ ทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม ลักษณะการทดสอบมาตรฐาน ฝีมือจะเป็นการทดสอบด้านการปฏิบัติ และด้านทฤษฎี ซึ่งเป็นการทดสอบมาตรฐานแบบไม่เป็น ทางการ เนื่องด้วยกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังเป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็กจึงไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาทดสอบ ทางกลุ่มจึงทดสอบมาตรฐานฝีมือกันเอง เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ ความสามารถ และ

ทักษะด้านต่าง ๆ สำหรับสมาชิกที่ไม่ผ่านการทดสอบก็จะให้ฝึกยกระดับฝีมือต่อไป ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องวัดสำหรับการทดสอบมาตรฐานฝีมือก็คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ และ ปลอดภัย เป็นต้น

3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการพัฒนา ฝีมือจากการศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) โดยจัดหางบประมาณและวิทยากรฝึกอบรมให้ หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมจากการศึกษาออกโรงเรียนทำให้ระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ดีขึ้น อย่างเห็นได้ชัด จนได้รับการคัดเลือกให้นำผลิตภัณฑ์มาคัดสรรที่เมืองทองธานี และได้รับการ คัดเลือกให้เป็นกลุ่ม OTOP ระดับ 3 ดาว ปัจจุบันทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังต้องการการส่งเสริม สนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างมาก ด้านการฝึกอบรม การออกแบบลวดลาย และงบประมาณค่าใช้จ่ายเมื่อนำสินค้าออกไปแสดงยังสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

2) การพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่มีการส่งเสริมสมาชิก โดยจัดให้มีการฝึกอบรม พัฒนาสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้เป็นผู้สามารถดำเนินการฝึกอบรมสมาชิกภายในกลุ่มได้ เช่น การฝึกเป็นวิทยากร การให้คำปรึกษา และแนะนำการฝึกอบรมแก่สมาชิกใหม่ เป็นต้น ผู้ที่ให้การ พัฒนาส่งเสริมสมาชิกจะเป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถถ่ายทอด ความรู้ที่มีอยู่ ผลจากการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกที่ผ่านมา มีจำนวนสมาชิกที่สามารถถ่ายทอด ความรู้ให้กับสมาชิกใหม่ และเป็นวิทยากรฝึกอบรมได้ จะมีอยู่ประมาณ 4-5 คน ปัจจุบันการ พัฒนาส่งเสริมสมาชิกของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาตนเอง ดังนั้น ทำให้ความรู้ที่ ถ่ายทอดออกมานั้น ยังเป็นความรู้เพียงเล็กน้อยจากสมาชิกภายในกลุ่ม บางครั้งความรู้ที่ถ่ายทอด ออกมาอาจเป็นความรู้ที่ผิด ด้วยเหตุนี้ ถ้าได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะ ทำให้การถ่ายทอดความรู้เป็นประโยชน์กับสมาชิกมากกว่านี้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ข้อมูลส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฝีมือ ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่ม OTOP ที่จัดอยู่ในระดับ 4 ดาว ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 252 หมู่ที่ 7 บ้านหนองปลิง ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี โดยมี คุณบังเอิญ ดีคำ เป็นประธานกลุ่ม ทำหน้าที่ให้การดูแลและสนับสนุนการทอผ้าภายในกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง และยังเป็นวิทยากรฝึกอบรมการทอผ้าให้กับกลุ่มอื่น ๆ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาจากการรวมตัวของสมาชิกที่ต้องการรวมกลุ่มผลิตผ้าทอ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม คือ

- 1) สร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชน
- 2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถคิดเอง ทำเอง และพัฒนาท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4) ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

จากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้แต่ละตำบลมีผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งตนเองได้

แต่เดิมหมู่บ้านหนองปลิงเป็นหมู่บ้านที่ผลิตผ้าทอมาตั้งแต่สมัยรุ่น ปู่ ยา ตา ยาย และสืบทอดกันมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน ดังนั้น หมู่บ้านหนองปลิงจึงมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับหัตถกรรมมาตลอด ด้วยเหตุนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2534 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการทอผ้าในหมู่บ้านหนองปลิง โดยสอนให้หัดทำที่ จัดหาวิทยากรเพื่อฝึกยกระดับฝีมือให้กับคนในหมู่บ้านให้สามารถผลิตผ้าทอได้หลากหลายมากขึ้น นำสมาชิกในหมู่บ้านไปดูงานนอกสถานที่ หลังจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นอย่างดี ในปีถัดมาหมู่บ้านหนองปลิงก็ได้รับรางวัลหมู่บ้านอุตสาหกรรมดีเด่น ทำให้มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนมากขึ้น จนทำให้สมาชิกในหมู่บ้านมีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงขึ้นมา

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชนทั้งหมด 27 คน ในครั้งแรกทอใช้กันเองภายในครัวเรือน จากนั้นก็ทอให้หมู่บ้านใกล้เคียงโดยการรวมกลุ่มผลิตผ้าทอ เนื่องจากทางกลุ่มมีอาชีพทอผ้าเป็นอาชีพเสริม แต่ส่วนใหญ่จะเป็นงานของผู้สูงอายุ ดังนั้น ทางผู้ใหญ่บ้านและทางกลุ่มจึงมีความคิดที่จะส่งเสริมการทอผ้าโดยให้วัยรุ่นเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบันเป็นศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาคหรือศูนย์ภาค ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี

หลังจากนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้ประสบวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน โดยให้มีโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ทางประธานกลุ่มได้เล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นช่องทางในการเปิดตลาดผ้าทอจึงได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่นั้นมา ปัจจุบันมีสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีทั้งหมดจำนวน 87 คน สมาชิกที่ทอผ้าจะมีอยู่ 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มสมาชิกที่รับงานไปทำที่บ้านประมาณ 75 คน
- 2) กลุ่มสมาชิกที่ทอผ้าอยู่ที่กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงประมาณ 12 คน

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีสมาชิกในหมู่บ้านอีกจำนวนมากที่มาทอผ้าในเวลาว่างจากการทำงาน แต่ไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกในกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีการบริหารจัดการโดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้ ประธานกลุ่ม รองประธาน เภรัญญิก และคณะกรรมการ ทุกตำแหน่งเกิดจากการคัดสรรจากความเห็นชอบจากสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม ในการดำรงตำแหน่งจะไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด ทุกคนทำด้วยความสมัครใจและยินดีที่จะทำ นอกจากนี้ สมาชิกภายในกลุ่มเองก็มีส่วนร่วมด้านการเสนอความคิดเห็น การเข้าร่วมประชุมกลุ่ม การฝึกอบรมสมาชิกใหม่ การส่งเสริมสินค้าออกมาเผยแพร่เวลาที่มีการจัดงานนำเสนอสินค้า OTOP ในงานต่าง ๆ เช่น การจัดงานในเมืองทองธานี การจัดนิทรรศการสะพานข้ามแม่น้ำแคว และการจัดงานของดีประจำจังหวัดกาญจนบุรี งานประกวดผ้าทอมือ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และงานประกวดผ้าทอมือ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นงบประมาณจากกลุ่ม และบางส่วนได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาค ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีอาชีพหลัก คือ ทำไร่ ทำนา ทำสวน และรับจ้างทั่วไป ส่วนอาชีพเสริม คือ หัตถกรรม ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงสามารถผลิตได้ ได้แก่ ผ้าพื้นธรรมดา ผ้าพื้นตัดเสื่อ ผ้าขาวม้า ผ้าตัดชุด ผ้ามัดหมี่ธรรมดา ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าลายสายรุ้ง ผ้าสายฝน และผ้าสายฝนมัดหมี่ นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากผ้าทออีกหลายชนิด

	ระยะเวลาในการทำต่อชิ้นขึ้นขึ้นอยู่กับประเภทของผ้าทอ	เช่น
ผ้าพื้นธรรมดา	ใช้เวลาในการทอ	2 ชิ้น/คน/วัน
ผ้าขาวม้า	ใช้เวลาในการทอ	3-4 ชิ้น/คน/วัน
ผ้าตัดชุด	ใช้เวลาในการทอ	4-5 เมตร/คน/วัน

ปริมาณผลผลิตทั้งโครงการโดยเฉลี่ยแล้วจะขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อ ซึ่งจะมาจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียน พ่อค้าคนกลาง เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่สั่งก็จะมีทั้งผ้าเมตร และผ้าชิ้น ในกรณีที่มีออเดอร์พิเศษจะมีการระดมกำลังจากสมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันทอ แต่ถ้าออเดอร์มีจำนวนมากจนไม่สามารถทอได้ทันทีจะให้กลุ่มทอผ้ากลุ่มอื่นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงช่วยทอ ซึ่งกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงจะมีเครือข่ายความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กลุ่มที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ กลุ่มทอผ้าบ้านบ่อเงิน เป็นกลุ่ม OTOP ขนาดกลาง จัดอยู่ในระดับ 4 ดาว และกลุ่มทอผ้าวังไผ่ เป็นกลุ่ม OTOP ขนาดเล็ก จัดอยู่ในระดับ 3 ดาว นอกจากนี้ ยังมีหมู่บ้านชาวัักษ์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีการผลิตผ้าทอเช่นกัน แต่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เนื่องจากสมาชิกในชุมชนไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร

กระบวนการผลิตผ้าทอของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการเตรียมด้ายยืน เป็นการคำนวณความกว้างความยาวของผ้าที่จะทอ จากนั้นก็ม้วนใส่ไม้ม้วน เพื่อมาเข้ากี่เตรียมทอ 2) ขั้นตอนการเตรียมด้ายพุ่ง เป็นด้ายที่นำมาใช้ทำเป็นลวดลายต่าง ๆ ซึ่งในการจัดเตรียมตามขั้นตอนดังกล่าว ทางกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงสามารถจัดเตรียมได้ทุกอย่าง เพราะมีอุปกรณ์ครบถ้วน ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมด้ายยืน อีกทั้ง อุปกรณ์ดังกล่าวยังเป็นรายได้เสริมของกลุ่มด้วย ในกรณีที่กลุ่มอื่น ๆ มาสั่งให้จัดทำด้ายยืน โดยคิดค่าแรงพร้อมด้ายยืนต่อม้วนประมาณ 2,500-3,000 บาท และมีความยาวประมาณ 600-800 เมตร

การแบ่งผลตอบแทนของสมาชิก แต่เดิมให้สมาชิกนำผ้าที่ทอเสร็จแล้วมาไว้ที่กลุ่มก่อน ถ้าขายผ้าทอได้แล้วจึงปันผลกำไรให้ ทำให้สมาชิกประสบปัญหาด้านการเงิน ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการกลุ่มจึงได้จัดประชุมหาข้อยุติ โดยขอการส่งเสริมสนับสนุนเงินกู้จากอุตสาหกรรมภาค ในครั้งแรกกู้ได้ 50,000 บาท โดยส่งคืนเดือนละ 2,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย และในครั้งต่อมา กู้ได้ 100,000 บาท ปัจจุบันทางกลุ่มมีเงินหมุนเวียนโดยไม่ต้องกู้แต่อย่างใด การจ่ายผลตอบแทนของสมาชิกภายในกลุ่มในปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับจำนวนผ้าที่ทอได้ต่อชิ้นหรือต่อเมตร และความยากง่ายของชิ้นงานนั้น ๆ โดยทางกลุ่มจะจ่ายเป็นรายวันตามศักยภาพของสมาชิก เช่น ค่าแรงการทอผ้าขาวม้า ชิ้นละ 50 บาท ค่าแรงการทอผ้ามัดหมี่ ชิ้นละ 80 บาท ค่าแรงผ้าตัดเลื้อยประมาณ เมตรละ 40 บาท เป็นต้น ราคาผลิตภัณฑ์กับค่าแรงจะมีความสัมพันธ์กับ OTOP กลุ่มอื่น ๆ เพื่อไม่ให้เป็นข้อได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างกลุ่มเล็กกับกลุ่มใหญ่ และเพื่อป้องกันการแข่งขันซึ่งกันและกัน

การผลิตผ้าทอของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาทำให้กลุ่มต้องมีการสำรวจตลาดอยู่เสมอ ตลาดหลักของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สุพรรณบุรี ชลบุรี เป็นต้น การสำรวจตลาดมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ในการออกแบบไม่ว่าจะเป็นลวดลายหรือสีผ้า ทางกลุ่มจะเป็นผู้คิดค้นเอง แต่ถ้าลวดลายบางอย่างยากเกินความสามารถก็จะไปขอคำแนะนำจากกลุ่มใกล้เคียงที่มีความชำนาญมากกว่า หรือจ้างวิทยากรมาฝึกอบรมให้ จากนั้นก็นำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิกภายในกลุ่มของตนเอง

ส่วนวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการทอผ้าได้มาจากการสั่งซื้อจากโรงงานโดยตรงจากกรุงเทพฯ ต้นทุนการทำด้ายยืนทั้งหมด 6 สี เป็นเงินประมาณแสนกว่าบาท กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงได้รวบรวมปัญหาและสิ่งที่ทางกลุ่มจะต้องดำเนินการมีดังต่อไปนี้ 1) วัตถุดิบ 2) ตลาด 3) การออกแบบลวดลาย 4) การสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือ เป็นต้น

2. การพัฒนาฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการฝึกอบรมฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีการฝึกเตรียมเข้าทำงานหรือเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกใหม่ โดยบางส่วนมีการฝึกเตรียมความพร้อมไม่มากนัก เพราะสมาชิกที่เข้ามาใหม่ส่วนใหญ่จะทอผ้าเป็นอยู่แล้ว อันเนื่องมาจากด้วยหมู่บ้านหนองปลิงมีอาชีพเสริมคือ การทอผ้าเป็นหลัก ดังนั้น สมาชิกของหมู่บ้านจึงสามารถทอผ้าเป็นเกือบทุกหลังคาเรือน สำหรับระยะเวลาในการฝึกเตรียมความพร้อมจะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล แต่โดยส่วนใหญ่จะใช้เวลาไม่เกิน 1 สัปดาห์ก็สามารถเริ่มทอผ้าได้ ในขั้นตอนแรกของการฝึกเตรียมความพร้อม โดยการให้สมาชิกใหม่ได้รู้จักกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทอ รู้จักการดูแลรักษาและการใช้งานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในขั้นตอนต่อไปให้สมาชิกใหม่เริ่มทดลองทอผ้าของจริง โดยเริ่มจากการทอผ้าพื้นธรรมดา ก่อน

สำหรับผู้ที่ให้การฝึกเตรียมความพร้อมจะเป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ หรือผู้ที่มีความชำนาญในการทอผ้า ส่วนการรับสมาชิกใหม่ จะไม่มีข้อกำหนดใด ๆ บุคคลทั่วไปสามารถมาสมัครได้ถึงแม้ว่าจะทอผ้าไม่เป็นก็ตาม ในการฝึกเตรียมความพร้อมก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด เพราะกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมุ่งหวังให้คนในชุมชนชนมีรายได้เสริม เพื่อลดปัญหาความยากจน นอกจากนั้น ยังสนับสนุนให้นักเรียน

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่อยู่ใกล้เคียงมีอาชีพเสริม เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีรายได้ช่วยเหลือครอบครัวของตนเองด้วย

2) การฝึกยกระดับฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะมีการฝึกยกระดับฝีมือให้กับสมาชิกที่ทำงานอยู่ก่อนแล้ว เพื่อเป็นการฝึกยกระดับทักษะด้านความรู้ และความสามารถในการทอผ้า โดยทางกลุ่มได้ขอความร่วมมือจากศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ให้ช่วยจัดหาวิทยากรมาฝึกอบรมให้ หลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม เช่น การบริหารจัดการกลุ่ม การฝึกทอตัวอักษร และการฝึกทอลวดลายต่าง ๆ เป็นต้น

การฝึกยกระดับฝีมือแต่ละครั้ง ถ้าเป็นการขอวิทยากรจากศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาค ทางกลุ่มจะต้องเสียค่าวิทยากรเป็นรายชั่วโมง ประมาณชั่วโมงละ 100-150 บาท แต่ถ้าศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาคเป็นผู้จัดวิทยากรมาให้ทางกลุ่มไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด สำหรับระยะเวลาในการฝึกยกระดับฝีมือแต่ละครั้งประมาณ 5-10 ชั่วโมง หรือไม่ก็แล้วแต่ความประสงค์ของกลุ่ม ส่วนจำนวนผู้ที่เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแต่ละครั้งนั้นจะขึ้นอยู่กับการจัดเตรียมของกลุ่มเช่นกัน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดระยะเวลาที่จะฝึกยกระดับฝีมือขึ้น ขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคที่ต้องการผ้าทอลวดลายใหม่และรูปแบบใด หรืองานชิ้นไหนต้องการคุณภาพมาก หรือเป็นที่ต้องการของตลาดมากก็จะมี การฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิก เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับกับงานที่มาก ๆ ได้ ในการฝึกยกระดับฝีมือทางประธานกลุ่มมองว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการฝึกยกระดับทักษะและคุณภาพฝีมือของสมาชิกภายในกลุ่มให้สูงขึ้น นอกจากนั้น ยังสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มได้

2. ด้านมาตรฐานฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การกำหนดมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีการกำหนดมาตรฐานฝีมือในการทอผ้า ตั้งแต่จัดตั้งกลุ่มก่อนที่จะมีการเข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพราะการกำหนดมาตรฐานฝีมือจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานและมีคุณภาพมากขึ้น สำหรับผู้ที่กำหนดมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม ในการกำหนดมาตรฐานฝีมือนั้นจะมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานฝีมือ คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งการกำหนดมาตรฐานจะถูกกำหนดเป็นระดับไว้ดังนี้ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง เช่น ผู้ที่มีฝีมืออยู่ในระดับต้นจะให้ทอผ้าพื้นธรรมดาที่ไม่มีลวดลายมากนัก ส่วนผู้ที่มีฝีมืออยู่ในระดับกลางจะให้ทอผ้าที่มีลวดลายยาก

ขึ้น สำหรับผู้ที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูงจะให้เป็นที่วิทยากรและให้การแนะนำกับสมาชิกภายในกลุ่ม พร้อมทั้งคิดค้นลวดลายใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

2) การทดสอบมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือในการทอผ้า ซึ่งผู้ที่ทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่มและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี ลักษณะการทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นการทดสอบ 2 ด้าน ได้แก่

2.1) ด้านทฤษฎี

เป็นการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของสมาชิก โดยการให้ทำแบบทดสอบ หรือการสอบถามจากสมาชิก แต่การทดสอบด้านทฤษฎีจะไม่ค่อยได้รับความสนใจจากสมาชิกมากนัก เพราะสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุที่ค่อนข้างมาก สายตาไม่ค่อยดี อีกทั้ง ความรู้ด้านการศึกษาก็มีน้อยจึงไม่เข้าใจในสิ่งที่ทดสอบ ปัจจุบันการทดสอบด้านทฤษฎี จึงไม่ค่อยได้นำมาใช้มากนัก

2.2) ด้านการปฏิบัติ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะมีการทดสอบฝีมือของสมาชิก โดยการทดสอบด้านการปฏิบัติ จะแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 แบบ คือ 1) การทดสอบฝีมือแบบไม่เป็นทางการ ทางกลุ่มจะทำการทดสอบฝีมือของสมาชิกเอง โดยให้สมาชิกเขียนชื่อตนเองติดมากับผ้าที่ทอด้วย จะได้ว่าผ้าทอเป็นของใคร ถ้าผลิตภัณฑ์ชิ้นไหนไม่ได้ตามมาตรฐานจะได้ว่ามาจากฝีมือของใคร การทดสอบดังกล่าวจึงเป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือไปในตัว ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความตั้งใจมากขึ้นในการผลิตผ้าทอที่มีคุณภาพออกสู่ตลาด และเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค สำหรับแบบที่ 2) การทดสอบฝีมือแบบเป็นทางการ จะได้รับการทดสอบจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดกาญจนบุรี ปีละ 1-2 ครั้ง การทดสอบจะเป็นการสุ่มเลือกจากผลิตภัณฑ์ที่ทอได้ โดยดูจากคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ดังนั้น การทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกแบบไม่เป็นทางการจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการเตรียมความพร้อม และให้สมาชิกได้ตระหนักถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก สำหรับสมาชิกที่ไม่ผ่านการทดสอบก็จะให้ฝึกยกระดับฝีมือต่อไป

3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือจากทางภาครัฐเป็นอย่างดี การติดต่อประสานงานจะเป็นหน้าที่ของประธานกลุ่ม

และคณะกรรมการกลุ่ม แต่บางครั้งหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นผู้เข้ามาสนับสนุนเอง ในระยะแรก ๆ จะเป็นการให้ความรู้ ฝึกอบรม ดูงานนอกสถานที่ เงินทุน ช่องทางตลาด และอุปกรณ์ต่าง ๆ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ได้แก่ ศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาคจังหวัดสุพรรณบุรี สหกรณ์การเกษตร พนมทวน ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชน เป็นต้น ปัจจุบันเหลือหน่วยงานที่ยังให้การสนับสนุนเพียงไม่กี่หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาคจังหวัดสุพรรณบุรี และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องด้วยทางกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้วหน่วยงานต่าง ๆ จึงลดลง

หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่ม OTOP ระดับ 4 ดาว เมื่อปี พ.ศ. 2548 ปัจจุบันทางกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงยังคงต้องการการส่งเสริมสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างมาก ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม การออกแบบลวดลาย ช่องทางตลาด เป็นต้น

2) การพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีการส่งเสริมสมาชิก โดยจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้เป็นผู้สามารถดำเนินการฝึกอบรมสมาชิกภายในกลุ่มได้ เช่น การฝึกเป็นวิทยากร การให้คำปรึกษา และแนะนำการฝึกอบรมแก่สมาชิกใหม่ เป็นต้น ผู้ที่ให้การพัฒนาส่งเสริมสมาชิกจะเป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องใหม่ ๆ ที่ทางกลุ่มไม่สามารถให้การฝึกได้ก็จะให้หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้ให้การฝึกแทน

ผลจากการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกที่ผ่านมามีจำนวนสมาชิกที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกใหม่ และเป็นวิทยากรฝึกอบรมได้ จะมีอยู่ประมาณ 7-8 คน ปัจจุบันการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาตนเองเป็นหลัก ดังนั้น ทำให้ความรู้ที่ถ่ายทอดออกมานั้นเป็นความรู้เพียงเล็กน้อยจากสมาชิกภายในกลุ่ม บางครั้งความรู้ที่ถ่ายทอดออกมาอาจเป็นความรู้ที่ผิด ด้วยเหตุนี้ ถ้าได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะทำให้การถ่ายทอดความรู้เป็นประโยชน์กับสมาชิกมากกว่านี้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการพัฒนาฝีมือของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง โดยผู้ศึกษาแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่ จำนวน 25 คน จากสมาชิกทั้งหมดจำนวน 25 คน และสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง จำนวน 40 คน จากสมาชิกทั้งหมด จำนวน 87 คน มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 เพศของสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ มีสมาชิกที่เป็นเพศหญิงร้อยละ 100.0 ส่วนกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 97.5 เป็นเพศหญิง ดังนั้น งานทอผ้าจึงเป็นงานหลักของผู้หญิงมาตั้งแต่อดีตกาล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

เพศของสมาชิก

เพศ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	-	-	1	25
หญิง	25	100	39	97.5
รวม	25	100	40	100

1.2 อายุของสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยกลางคนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ซึ่งมีอายุน้อยสุด 23 ปี อายุมากที่สุด 42 ปี และอายุเฉลี่ย 35.12 ปี

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งมีอายุน้อยสุด 21 ปี อายุมากที่สุด 51 ปี และอายุเฉลี่ย 33.94 ปี จะเห็นได้ว่า สถิติที่ได้มีความสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของประธานกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ที่มุ่งเน้นให้วัยรุ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2
ช่วงอายุของสมาชิก

ช่วงอายุ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 ปี	-	-	-	-
21-30 ปี	7	28.0	17	42.5
31-40 ปี	17	68.0	13	32.5
41 ปีขึ้นไป	1	4.0	10	25.0
รวม	25	100	40	100

1.3 ระดับการศึกษา

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 52.0 จะเห็นได้ว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มทอผ้าวังไผ่อยู่ในระดับต่ำ ผู้ที่มีการศึกษาสูงสุดจะอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับ ปวช.

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูงสุดจะอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 7.5 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3
ระดับการศึกษาของสมาชิก

ระดับการศึกษา	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	6	24.0	11	27.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	52.0	14	35.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	6	24.0	7	17.5
อนุปริญญา / ปวส.	-	-	5	12.5
ปริญญาตรี	-	-	3	7.5
รวม	25	100	40	100

1.4 การเข้ามาเป็นสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 เข้ามาเป็นสมาชิกโดยการสมัครเข้ามาเองทั้งหมดด้วยความเต็มใจ และเห็นในประโยชน์ของการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่มาจากการสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกเอง ร้อยละ 42.5 และพ่อแม่หรือญาติเป็นสมาชิกก่อนแล้ว ร้อยละ 37.5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสู่รุ่นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของประธานกลุ่ม ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

การเข้ามาเป็นสมาชิก

การเข้ามาเป็นสมาชิก	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
พ่อแม่หรือญาติเป็นสมาชิกก่อนแล้ว	-	-	15	37.5
เพื่อนเป็นสมาชิกก่อนแล้ว	-	-	8	20.0
สมัครเข้ามาเอง	25	100.0	17	42.5
รวม	25	100	40	100

1.5 ระยะเวลาการเข้ามาเป็นสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มทอผ้าอยู่ในระหว่างช่วง 4-6 ปี ร้อยละ 76.0 ระยะเวลาที่น้อยที่สุดในการเข้าร่วมกลุ่ม คือ 9 เดือน และระยะเวลาที่มากที่สุดคือ 4 ปี 7 เดือน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มทอผ้าไม่เกิน 3 ปี ร้อยละ 47.5 และมีสมาชิกอีกจำนวนไม่น้อยที่เข้ามาเป็นสมาชิกมากกว่า 7 ปีขึ้นไป ร้อยละ 4.0 ระยะเวลาที่น้อยที่สุดในการเข้าร่วมกลุ่ม คือ 1 ปี และระยะเวลาที่มากที่สุด คือ 17 ปี ซึ่งเป็นอดีตประธานกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5
ระยะเวลาในการเข้ามาเป็นสมาชิก

ระยะเวลา	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 ปี	6	24.0	19	47.5
4-6 ปี	19	76.0	5	12.5
7 ปีขึ้นไป	-	-	16	40.0
รวม	25	100	40	100

1.6 หน้าที่รับผิดชอบ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ทอผ้าเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 40.0 สมาชิกบางคนทำ 2 หน้าที่ ได้แก่ ทอผ้า และฝึกอบรมสมาชิกที่เข้ามาใหม่ ร้อยละ 20.0 นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกจำนวนไม่น้อยที่ทำ 3 หน้าที่ ได้แก่ ทอผ้า ฝึกอบรม และดูแลความเรียบร้อยภายในกลุ่ม ร้อยละ 32.0 จะเห็นได้ว่า กลุ่มทอผ้าวังไผ่ต้องการให้สมาชิกทุกคนสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ เพื่อจะได้เป็นการแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ทอผ้าเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 55.0 และมีสมาชิกบางคนที่สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ ร้อยละ 17.5 จะเห็นได้ว่า สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้ ในยามจำเป็น สังเกตได้จากค่าร้อยละที่มีความสอดคล้องกับหน้าที่แต่ละส่วน ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6
หน้าที่รับผิดชอบของสมาชิก

หน้าที่รับผิดชอบ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- ทอผ้าอย่างเดียว	10	40.0	22	55.0
- ฝึกอบรมและให้คำแนะนำสมาชิก	1	4.0	1	2.5
- ดูแลความเรียบร้อย	1	4.0	-	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

หน้าที่รับผิดชอบ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- ทำ 2 อย่าง คือ ทอผ้า/ฝักกอบรม	5	20.0	8	20.0
- ทำ 3 อย่าง คือ ทอผ้า/ฝักกอบรม/ ดูแลความเรียบร้อย	8	32.0	7	17.5
- อื่น ๆ	-	-	2	5.0
รวม	25	100	40	100

1.7 ความเข้าใจด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 68.0 พอเข้าใจกับคำว่า “การพัฒนาฝีมือแรงงาน” หมายถึงอะไรและสามารถให้ความหมายได้ถูกต้อง และมีสมาชิกอีกร้อยละ 32.0 ที่เข้าใจการพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นอย่างดี

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 45.0 เข้าใจเป็นอย่างดี กับคำว่า “การพัฒนาฝีมือแรงงาน” หมายถึงอะไร และสามารถให้ความหมายได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 7.5 ที่ไม่เข้าใจการพัฒนาฝีมือแรงงานว่าคืออะไร ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7

ความเข้าใจด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานของสมาชิก

ความเข้าใจ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
เข้าใจเป็นอย่างดี	8	32.0	18	45.0
พอเข้าใจ	17	68.0	19	47.5
ไม่เข้าใจเลย	-	-	3	7.5
รวม	25	100	40	100

1.8 ระดับมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ ระดับฝีมือของสมาชิกจะอยู่ในระดับกลางถึงร้อยละ 52.0 และสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูง ร้อยละ 20.0 แสดงให้เห็นว่า ระดับมาตรฐานฝีมือของสมาชิกภายในกลุ่มทอผ้าวังไผ่อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีและมีมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่จะมีระดับฝีมืออยู่ในระดับกลางถึงร้อยละ 67.5 และสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูง ร้อยละ 12.5 แสดงให้เห็นว่า ระดับมาตรฐานฝีมือของสมาชิกภายในกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี และมีมาตรฐานฝีมือ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8

ระดับมาตรฐานฝีมือของสมาชิก

ระดับมาตรฐานฝีมือ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ฝีมือระดับต้น	7	28.0	8	20.0
ฝีมือระดับกลาง	13	52.0	27	67.5
ฝีมือระดับสูง	5	20.0	5	12.5
รวม	25	100	40	100

1.9 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับฝีมือของสมาชิกกับระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับฝีมือของสมาชิก สังเกตได้จาก สมาชิกที่มีระดับฝีมืออยู่ในระดับต้น จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่เกิน 3 ปี มีจำนวน 5 คน ส่วนสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับกลาง จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 ปี จำนวนรวมกันแล้ว 12 คน และส่วนสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูง จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 ปี จำนวนรวมกันแล้ว 5 คน จะเห็นได้ว่าระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ จัดอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งหมด 13 คน จากสมาชิกทอผ้าทั้งหมด 25 คน ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9
การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับฝีมือของสมาชิก
กับระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ระดับฝีมือของสมาชิก			รวม
	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	
ไม่เกิน 3 ปี	5	1	-	6
4-6 ปี	2	12	5	19
7 ปีขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	7	13	5	25

1.10 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับฝีมือของสมาชิกกับระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับฝีมือของสมาชิก สังเกตได้จาก สมาชิกที่มีระดับฝีมืออยู่ในระดับต้น จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่เกิน 3 ปี มีจำนวน 8 คน ส่วนสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับกลาง จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 ปี จำนวนรวมกันแล้ว 5 คน และสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ในระดับสูง มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป จำนวนรวมกันแล้ว 5 คน เฉลี่ยแล้วระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10
การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับฝีมือของสมาชิก
กับระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ระดับฝีมือของสมาชิก			รวม
	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	
ไม่เกิน 3 ปี	8	11	-	19
4-6 ปี	-	5	-	5
7 ปีขึ้นไป	-	11	5	16
รวม	8	27	5	40

2. การพัฒนาฝีมือของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

2.1 ด้านการฝึกอบรมฝีมือของสมาชิก กรณี การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 90.0 ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน และอีกร้อยละ 10.0 ไม่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน เพราะบางส่วนทอผ้าเป็นอยู่ก่อนแล้ว เนื่องจากได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่หรือญาติพี่น้องที่เป็นสมาชิกมาก่อนแล้ว ดังตารางที่

4.11

ตารางที่ 4.11

การฝึกอบรมฝีมือของสมาชิก กรณี การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

การฝึกอบรม	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน	25	100	36	90.0
ไม่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน	-	-	4	10.0
รวม	25	100	40	100

2.2 ด้านการฝึกอบรมฝีมือของสมาชิก กรณี การฝึกยกระดับฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 97.5 ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ และอีกร้อยละ 2.5 ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ตระหนักในการฝึกเพิ่มทักษะให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีศักยภาพ และสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพออกมาได้ ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12

การฝึกอบรมฝีมือของสมาชิก กรณี การฝึกยกระดับฝีมือ

การฝึกอบรม	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ	25	100	39	97.0
ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ	-	-	1	2.5
รวม	25	100	40	100

2.3 ด้านมาตรฐานฝีมือของสมาชิก กรณี การกำหนดมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 97.5 ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ และร้อยละ 2.5 ที่ไม่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ที่ยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานฝีมือ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13

มาตรฐานฝีมือของสมาชิก กรณี การกำหนดมาตรฐานฝีมือ

มาตรฐานฝีมือ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ	25	100	39	97.0
ไม่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ	-	-	1	2.5
รวม	25	100	40	100

2.4 ด้านมาตรฐานฝีมือของสมาชิก กรณี การทดสอบมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 87.5 ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ และร้อยละ 12.5 ที่ไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ และบางส่วนไม่ได้ถูกคัดเลือกให้มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14

มาตรฐานฝีมือของสมาชิก กรณี การทดสอบมาตรฐานฝีมือ

มาตรฐานฝีมือ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ	25	100	35	87.5
ไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ	-	-	5	12.5
รวม	25	100	40	100

2.5 การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎี

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 60.0 ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎี ซึ่งการทดสอบดังกล่าว เป็นการทดสอบกันเองภายในกลุ่มทอผ้าวังไผ่

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 75.0 ไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎี เนื่องจากกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงไม่มีนโยบายการทดสอบด้านทฤษฎี แต่สำหรับสมาชิกบางส่วนที่มีการทดสอบทฤษฎี ร้อยละ 25.0 เนื่องจากเป็นสมาชิกที่ถูกคัดเลือกให้ทดสอบมาตรฐานฝีมือจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15

การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎี

การทดสอบฝีมือ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการทดสอบทฤษฎี	15	60.0	10	25.0
ไม่ได้รับการทดสอบทฤษฎี	10	40.0	30	75.0
รวม	25	100	40	100

2.6 การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านการปฏิบัติ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการทดสอบด้านการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการทดสอบกันเองแบบไม่เป็นทางการ

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 97.5 ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านการปฏิบัติ เนื่องจากกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงต้องการให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพที่ดี จึงกำหนดให้มีการทดสอบด้านการปฏิบัติแก่สมาชิกทุกคน โดยทดสอบเองและบางส่วนถูกทดสอบจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี สำหรับสมาชิกร้อยละ 2.5 เป็นสมาชิกที่ไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานด้านปฏิบัติ เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านการปฏิบัติ

การทดสอบฝีมือ	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการทดสอบการปฏิบัติ	25	100.0	39	97.5
ไม่ได้รับการทดสอบการปฏิบัติ	-	-	1	2.5
รวม	25	100	40	100

2.7 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือ กรณี การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 82.5 เคยได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างดี แต่สมาชิกบางส่วนไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน เนื่องจากบางส่วนเป็นสมาชิกใหม่ กล่าวคือ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ทางกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน ทำให้สมาชิกร้อยละ 17.5 เป็นสมาชิกใหม่ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17

การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือของสมาชิก

กรณี การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

การส่งเสริมสนับสนุน	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน	25	100.0	33	82.5
ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน	-	-	7	17.5
รวม	25	100	40	100

2.8 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือ กรณี การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ สมาชิกร้อยละ 100.0 ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง สมาชิกร้อยละ 57.5 ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก ให้สามารถเป็นผู้ฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ หรือเป็นวิทยากรฝึกอบรมนอกสถานที่ และร้อยละ 42.5 ที่ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก เนื่องจากสมาชิกบางคนมีอายุมาก บางส่วนเป็นสมาชิกที่มีความสามารถแต่ไม่กล้าแสดงออก ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18

การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือของสมาชิก

กรณี การพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

การส่งเสริมสนับสนุน	กลุ่มทอผ้าวังไผ่		กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก	25	100.0	23	57.5
ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก	-	-	17	42.5
รวม	25	100	40	100

3. ทัศนคติต่อการพัฒนาฝีมือของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

3.1 ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการฝึกเตรียมเข้าทำงานของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกมีความรู้มากขึ้น 2) ทำให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม 3) สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานของกลุ่ม 4) ทำให้สมาชิกมีความสามารถ 5) ทำให้สมาชิกมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าทำงาน ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19

ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงาน	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกมีความรู้มากขึ้น	25 (100.0)	-	-
2. ทำให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม	25 (100.0)	-	-
3. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานของกลุ่ม	25 (100.0)	-	-
4. ทำให้สมาชิกมีความสามารถ	24 (96.0)	1 (4.0)	-
5. ทำให้สมาชิกมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าทำงาน	23 (92.0)	2 (8.0)	-

3.2 ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเห็นด้วยกับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกมีความรู้มากขึ้น 2) ทำให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม 3) สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานของกลุ่ม 4) ทำให้สมาชิกมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าทำงาน 5) ทำให้สมาชิกมีความสามารถ นอกจากนั้น ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 7.5 ที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20

ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงาน	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกมีความรู้มากขึ้น	37 (92.5)	-	-
2. ทำให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม	37 (92.5)	-	-
3. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานของกลุ่ม	37 (92.5)	-	-
4. ทำให้สมาชิกมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าทำงาน	37 (92.5)	-	-
5. ทำให้สมาชิกมีความสามารถ	36 (90.0)	1 (2.5)	-

หมายเหตุ: สมาชิกที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงานมีความถี่เท่ากับ 3 คิดเป็นร้อยละ 7.5

3.3 ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 90 ขึ้นไป กับการฝึกยกระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกมีทักษะฝีมือที่สูงขึ้น 2) ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน 3) ทำให้สมาชิกมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด 5) ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21

ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกมีทักษะฝีมือของตนเองสูงขึ้น	25 (100.0)	-	-
2. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน	24 (96.0)	1 (4.0)	-
3. ทำให้สมาชิกมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	24 (96.0)	1 (4.0)	-
4. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด	24 (96.0)	1 (4.0)	-
5. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	23 (92.0)	2 (8.0)	-

3.4 ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 90 ขึ้นไป กับการฝึกยกระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกมีทักษะฝีมือที่สูงขึ้น 2) ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด 4) ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน 5) ทำให้สมาชิกมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 2.5 ที่ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือ เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อการฝึกยกระดับฝีมือ ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22

ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกมีทักษะฝีมือของตนเองสูงขึ้น	39 (97.5)	-	-
2. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	39 (97.5)	-	-
3. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด	38 (95.0)	1 (2.5)	-
4. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน	37 (92.5)	2 (5.0)	-
5. ทำให้สมาชิกมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	37 (92.5)	2 (5.0)	-

หมายเหตุ: สมาชิกที่ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือมีความถี่เท่ากับ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.5

3.5 ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดมาตรฐานฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 3) ทำให้สมาชิกต้องกระตือรือร้นมากขึ้นกว่าเดิม 4) ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน 5) ทำให้สมาชิกรู้สึกยึดมั่นในการทำงาน ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23

ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	24 (96.0)	1 (4.0)	-
2. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	24 (96.0)	1 (4.0)	-
3. ทำให้สมาชิกต้องกระตือรือร้นมากขึ้นกว่าเดิม	23 (92.0)	2 (8.0)	-
4. ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน	18 (72.0)	7 (28.0)	-
5. ทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจในการทำงาน	19 (76.0)	3 (12.0)	3 (12.0)

3.6 ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดมาตรฐานฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 3) ทำให้สมาชิกต้องกระตือรือร้นมากขึ้นกว่าเดิม 4) ทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจในการทำงาน 5) ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 2.5 ที่ไม่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือ ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24

ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	38 (95.0)	1 (2.5)	-
2. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	37 (92.5)	1 (2.5)	1 (2.5)
3. ทำให้สมาชิกต้องกระตือรือร้นมากขึ้นกว่าเดิม	32 (80.0)	7 (17.5)	-
4. ทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจในการทำงาน	7 (17.5)	16 (40.0)	16 (40.0)
5. ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน	14 (35.0)	25 (62.5)	-

หมายเหตุ: สมาชิกที่ไม่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือมีความถี่เท่ากับ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.5

3.7 ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 90 ขึ้นไป กับการทดสอบมาตรฐานฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกได้ทดสอบความสามารถในการทำงาน 2) ทำให้สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ทำให้สมาชิกมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) ทำให้สมาชิกได้ทดสอบความรู้ตนเอง ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25

ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกได้ทดสอบความสามารถในการทำงาน	25 (100.0)	-	-
2. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	24 (96.0)	1 (4.0)	-
3. สมาชิกมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	24 (96.0)	1 (4.0)	-
4. สมาชิกได้ทดสอบความรู้ตนเอง	23 (92.0)	2 (8.0)	-

3.8 ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการทดสอบมาตรฐานฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) สมาชิกได้ทดสอบความรู้ตนเอง 2) สมาชิกได้ทดสอบความสามารถในการทำงาน 3) สมาชิกมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26

ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกได้ทดสอบความรู้ตนเอง	40 (100.0)	-	-
2. สมาชิกได้ทดสอบความสามารถในการทำงาน	40 (100.0)	-	-

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือ	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
3. สมาชิกมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	35 (87.5)	5 (12.5)	-
4. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	33 (82.5)	7 (17.5)	-

3.9 ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนยังไม่ดีพอ และยังไม่เป็นที่ประทับใจต่อสมาชิกเท่าที่ควร โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) สมาชิกต้องการให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาฝีมือให้มากกว่านี้ 2) ทำให้สมาชิกพัฒนาศักยภาพตนเอง 3) สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐเป็นอย่างดี 4) สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเป็นอย่างดี 5) ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27

ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกต้องการให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาฝีมือให้มากกว่านี้	25 (100.0)	-	-
2. ทำให้สมาชิกพัฒนาศักยภาพตนเอง	25 (100.0)	-	-
3. สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐเป็นอย่างดี	6 (24.0)	8 (32.0)	11 (44.0)
4. สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเป็นอย่างดี	4 (16.0)	10 (40.0)	11 (44.0)
5. ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น	1 (4.0)	15 (60.0)	9 (36.0)

3.10 ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่รู้สึกไม่แน่ใจว่าได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือภาคเอกชนเป็นอย่างดีหรือไม่ เนื่องจากปีที่ผ่านมามีหน่วยงานเข้ามาให้การสนับสนุนน้อยเลย โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) สมาชิกต้องการให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาฝีมือให้มากกว่านี้ 2) ทำให้สมาชิกพัฒนาศักยภาพตนเอง 3) ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น 4) สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นอย่างดี 5) สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากเอกชนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 17.5 ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน เนื่องจากเป็นสมาชิกใหม่ที่เข้ามาได้ไม่ถึงปี ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28

ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน ของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. สมาชิกต้องการให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาฝีมือให้มากกว่านี้	33 (82.5)	-	-
2. ทำให้สมาชิกพัฒนาศักยภาพตนเอง	33 (82.5)	-	-
3. ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น	22 (55.0)	11 (27.5)	-
4. สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นอย่างดี	17 (42.5)	13 (32.5)	3 (7.5)
5. สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากเอกชนเป็นอย่างดี	8 (20.0)	22 (55.0)	3 (7.5)

หมายเหตุ: สมาชิกที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนมีความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 17.5

3.11 ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างมากในการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้ของตนเอง 2) ทำให้สมาชิกมีเทคนิคการสอนงานที่มีประสิทธิภาพ 3) ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ 4) ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้ ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29

ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่

ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้ของตนเอง	25 (100.0)	-	-
2. ทำให้สมาชิกมีเทคนิคการสอนงานที่มีประสิทธิภาพ	25 (100.0)	-	-
3. ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้	25 (100.0)	-	-
4. ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้	24 (96.0)	1 (4.0)	-

3.12 ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก โดยเรียงตามลำดับความสำคัญของทัศนคติ ดังนี้ 1) ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้ของตนเอง 2) ทำให้สมาชิกมีเทคนิคการสอนงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ 4) ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้ นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกร้อยละ 42.5 ที่ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก เนื่องจากสมาชิกบางคนมีอายุมาก หรือสมาชิกบางคนเป็นสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแต่ไม่กล้าแสดงออก ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30

ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)
1. ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้ของตนเอง	23 (57.5)	-	-
2. ทำให้สมาชิกมีเทคนิคการสอนงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น	23 (57.5)	-	-
3. ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้	17 (42.0)	6 (15.0)	-
4. ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้	15 (37.5)	8 (20.0)	-

หมายเหตุ: สมาชิกที่ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกมีความถี่เท่ากับ 17 คิดเป็นร้อยละ 42.5

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบการพัฒนาฝีมือระหว่างกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

1. การฝึกอบรมฝีมือ

1.1 เปรียบเทียบการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

การฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือการเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.10 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31

เปรียบเทียบการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	90.0	1.10	0.304

1.2 เปรียบเทียบทัศนคติการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงบางทัศนคติมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 ดังนั้น แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกันสังเกตได้จาก แต่ละทัศนคติมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่า เห็นด้วยกับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการฝึกเตรียมเข้าทำงานของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ทำให้สมาชิกมีความรู้มากขึ้น				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	37	92.5	3.00	0.000
2. ทำให้สมาชิกมีความสามารถ				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	37	90.0	2.97	0.164
3. ทำให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	37	92.5	3.00	0.000
4. ทำให้สมาชิกมีความพร้อมก่อนที่จะเข้าทำงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	92.0	2.92	0.277
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	37	92.5	3.00	0.000
5. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานของกลุ่ม				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	37	92.5	3.00	0.000

หมายเหตุ: สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงานมีจำนวน 3 คน

คิดเป็นร้อยละ 7.5

1.3 เปรียบเทียบการฝึกยกระดับฝีมือ

การฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33

เปรียบเทียบการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่
และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	97.5	1.02	0.158

1.4 เปรียบเทียบทัศนคติการฝึกยกระดับฝีมือ

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงบางทัศนคติมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จากแต่ละทัศนคติมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่า เห็นด้วยกับการฝึกยกระดับฝีมือ ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการฝึกยกระดับฝีมือของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ทำให้สมาชิกมีทักษะฝีมือของตนเองสูงขึ้น				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	97.5	3.00	0.000

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	92.0	2.92	0.277
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	97.5	3.00	0.000
3. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	92.5	2.95	0.223
4. ทำให้สมาชิกมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	92.5	2.95	0.223
5. สมาชิกสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	95.0	2.97	0.160

หมายเหตุ: สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงที่ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

2. มาตรฐานฝีมือ

2.1 เปรียบเทียบการกำหนดมาตรฐานฝีมือ

การกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35

เปรียบเทียบการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	97.5	1.02	0.158

2.2 เปรียบเทียบระดับฝีมือ

ค่าเฉลี่ยระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง มีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จาก การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมีค่าน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ระดับฝีมือของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน และมีค่าเฉลี่ยเข้าใกล้ 2 แสดงว่า ระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ดังตารางที่

4.36

ตารางที่ 4.36

เปรียบเทียบระดับฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่
และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ระดับฝีมือ (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย	S.D.
		ต้น	กลาง	สูง		
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	28.0	52.0	20.0	1.92	0.702
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	20.0	67.5	12.5	1.93	0.572

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติการกำหนดมาตรฐานฝีมือ

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จาก ค่าเฉลี่ย

ทัศนคติส่วนใหญ่มีค่าน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่า เห็นด้วยกับการกำหนดมาตรฐานฝีมือ

แต่บางทัศนคติก็ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือมีทัศนคติที่แตกต่างกัน สังเกตได้จาก ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าที่กำหนดคือ 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจในการทำงาน ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการกำหนดมาตรฐานฝีมือของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	95.0	2.97	0.160
2. ทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจในการทำงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	76.0	2.64	0.700
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	17.5	1.77	0.742
3. ทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	72.0	2.72	0.458
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	35.0	2.36	0.486
4. ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	92.0	2.92	0.354
5. ทำให้สมาชิกต้องกระตือรือร้นมากขึ้นกว่าเดิม				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	92.0	2.92	0.277
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	39	80.0	2.82	0.389

หมายเหตุ: สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงที่ไม่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

2.4 เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

การทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.13 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38

เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	87.5	1.13	0.335

2.5 เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎี

การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎีของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.35 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎีของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงมีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39

เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านทฤษฎีของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	60.0	1.40	0.500
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	25.0	1.75	0.439

2.6 เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติ

การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40

เปรียบเทียบการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	97.5	1.02	0.158

2.7 เปรียบเทียบทัศนคติการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จาก ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าเห็นด้วยกับการทดสอบมาตรฐานฝีมือ ดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการทดสอบมาตรฐานฝีมือของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	82.5	2.83	0.385

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2. สมาชิกได้ทดสอบความรู้ตนเอง				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	92.0	2.92	0.277
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	100.0	3.00	0.000
3. สมาชิกได้ทดสอบความสามารถในการทำงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	100.0	3.00	0.000
4. สมาชิกมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	87.5	2.88	0.335

3. การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ

3.1 เปรียบเทียบการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือการเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.18 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงมีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42

เปรียบเทียบการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิก กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
กลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	82.5	1.18	0.385

3.2 เปรียบเทียบทัศนคติการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยทัศนคติบางส่วนมีค่าน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่า เห็นด้วยกับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

แต่บางทัศนคติก็ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือมีทัศนคติที่แตกต่างกัน สังเกตได้จาก ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าที่กำหนดคือ 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกัน ได้แก่ ทำให้สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐเป็นอย่างดี ทำให้สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาคเอกชนเป็นอย่างดี ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น ดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน
ของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ทำให้สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐเป็นอย่างดี				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	42.5	1.80	0.816
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	33	24.0	2.42	0.663
2. ทำให้สมาชิกได้รับการสนับสนุนจากทางภาคเอกชนเป็นอย่างดี				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	20.0	1.72	0.737
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	33	16.0	2.15	0.566
3. ทำให้สมาชิกเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาฝีมือไปในทางที่ดีขึ้น				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	55.0	1.68	0.557
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	33	4.0	2.67	0.479

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4. สมาชิกต้องการให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาฝีมือให้มากกว่านี้				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	82.5	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	33	100.0	3.00	0.000
5. ทำให้สมาชิกพัฒนาศักยภาพตนเอง				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	82.5	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	33	100.0	3.00	0.000

หมายเหตุ: สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

3.3 เปรียบเทียบการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

การพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีค่าสถิติที่แตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 กล่าวคือการเปรียบเทียบความแตกต่างจากค่าสถิติที่ได้คือ 0.43 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าความแตกต่างที่กำหนดไว้ คือ 0.15 ดังนั้น การพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจึงมีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.44

เปรียบเทียบการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิก กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	1.00	0.000
สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	40	57.5	1.43	0.501

3.4 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงบางส่วนมีความแตกต่างกัน โดยกำหนดความแตกต่างที่ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 0.15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สังเกตได้จาก ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าเห็นด้วยกับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

แต่บางทัศนคติก็ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือมีทัศนคติที่แตกต่างกัน สังเกตได้จาก ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าที่กำหนดคือ 0.15 กล่าวคือ ทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้ ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ ดังตารางที่ 4.45

ตารางที่ 4.45

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของสมาชิก
กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้ของตนเอง				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	23	57.5	3.00	0.000
2. ทำให้สมาชิกมีเทคนิคการสอนงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	23	57.5	3.00	0.000
3. ทำให้สมาชิกสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำการฝึกอบรมได้				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	96.0	2.96	0.200
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	23	37.5	2.65	0.487

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

ทัศนคติ/กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4. ทำให้สมาชิกสามารถฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ ได้				
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่	25	100.0	3.00	0.000
- สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	23	42.0	2.74	0.449

หมายเหตุ: สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงที่ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาฝีมือแรงงานในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มสตรีทอผ้า” ผู้ศึกษาได้แยกประเด็นเพื่อนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่า “กลุ่มทอผ้าวังไผ่” เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาจากการรวมตัวของสมาชิกที่ต้องการรวมกลุ่มผลิตผ้าทอ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สร้างงาน สร้างรายได้แก่สมาชิก และพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นไปตามแนวคิดของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังที่ กิตติ ลิ้มสกุล (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547, น. 3-4) ได้อธิบายแนวคิดไว้ว่า เป็นแนวคิดที่เน้นขบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้านหรือตำบล แนวคิดนี้สนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่นสามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ โดยที่ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งตนเอง (Self-reliance) เป็นหลัก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่ ได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มและเข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เมื่อปี พ.ศ. 2545 ซึ่งโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เพิ่งเริ่มก่อตั้งขึ้นมาใหม่ ๆ ในช่วงนั้น รัฐบาลต้องการจะผลักดันให้ชุมชนแต่ละตำบลมีรายได้เสริมจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่นำมาสร้างผลิตภัณฑ์ของตนเอง จึงได้จัดสรรงบประมาณจำนวนมากให้แก่ทางอำเภอ เพื่อรองรับ

การจัดตั้งโครงการแต่ละตำบล ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้แต่ละตำบลมีความประสงค์จะจัดตั้งโครงการเพื่อรองรับงบประมาณที่จะมาถึง และกลุ่มทอผ้าวังไผ่ก็เป็นหนึ่งในนั้นที่จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อรองรับงบประมาณ โดยกลุ่มทอผ้าวังไผ่เลือกที่จะผลิตผ้าทอ แต่กลุ่มทอผ้าวังไผ่ เป็นกลุ่มที่ไม่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นของตนเอง ดังนั้น จึงส่งผลทำให้สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มต่างไม่มีความรู้ด้านการผลิตผ้าทอ แต่สมาชิกทุกคนมุ่งหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการฝึกอบรม และเงินทุนสนับสนุน ในช่วงแรกทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้วยกระเจา ช่วยจัดหาอุปกรณ์ทอผ้า เช่น กี่ ด้าย กระสวย และอุปกรณ์อื่น ๆ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ซึ่งช่วยจัดหาวิทยากรฝึกอบรม และ สหกรณ์การเกษตรพนมทวน ช่วยสนับสนุนด้านเงินทุน ปัจจุบันการช่วยเหลือสนับสนุนดังกล่าวได้ขาดหายไปพร้อมกับงบประมาณที่หมดไปด้วย เหลือแต่เพียงอุปกรณ์ทอผ้า และสมาชิกบางคนก็ทอบ้างหยุดบ้างก็ไม่ได้จริงจึงเหมือนตอนจัดตั้งโครงการใหม่ ๆ จึงส่งผลทำให้กลุ่มทอผ้าวังไผ่ประสบปัญหาามาจนถึงทุกวันนี้

ดังนั้น จึงสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่ไม่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ จึงยากที่จะพึ่งตนเองให้อยู่รอดได้ เพราะภูมิปัญญาที่แท้จริงเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการเรียนรู้ มีการสั่งสมประสบการณ์มาอย่างยาวนาน ดังที่ เสรี พงศ์พิศ ได้เขียนบทความเกี่ยวกับปัญหา OTOP ในเรื่องของ “ปัญหา OTOP ปัญหาวีธีคิด” ไว้ว่า OTOP ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการเลียนแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วไม่ได้เป็นนวัตกรรมที่แท้จริงของชุมชนนั้น ๆ จะเห็นได้ว่า การเกิดนวัตกรรมจะต้องเกิดจากการเรียนรู้ไม่ใช่เกิดจากการเลียนแบบอย่างที่ทำกันในปัจจุบัน ถ้าจะส่งเสริม OTOP ให้เป็นวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีวางแผน มีแผนแม่บทชุมชนเป็นฐานและมีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญา นอกจากนั้น การขาดความรู้ด้านการผลิตของชาวบ้านและการขาดการดูแลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ส่วน “กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง” เริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) สร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชน 2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถคิดเอง ทำเอง ในการพัฒนาท้องถิ่น 3) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มทอผ้าวังไผ่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นไปตามแนวคิดของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังที่ กิตติ ลิ้มสกุล ได้อธิบายไว้แล้ว

แต่เดิมหมู่บ้านหนองปลิงเป็นหมู่บ้านที่ผลิตผ้าทอมาตั้งแต่สมัยรุ่น ปู่ ยา ตา ยาย และสืบทอดกันมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน ดังนั้น หมู่บ้านหนองปลิงจึงมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับหัตถกรรมมาตลอด ด้วยเหตุนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2534 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบันเป็นศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาค ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการทอผ้าในหมู่บ้านหนองปลิง โดยสอนให้หัดทำที่ จัดหาวิทยากรเพื่อฝึกยกระดับฝีมือให้กับคนในหมู่บ้านให้สามารถผลิตผ้าทอได้หลากหลายมากขึ้น นำสมาชิกในหมู่บ้านไปดูงานนอกสถานที่ หลังจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นอย่างดี ในปีถัดมาหมู่บ้านหนองปลิงก็ได้รับรางวัลหมู่บ้านอุตสาหกรรมดีเด่น ทำให้มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนมากขึ้น จนทำให้สมาชิกในหมู่บ้านมีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงขึ้นมา ซึ่งในครั้งแรกทอใช้กันเองภายในครัวเรือน จากนั้นก็ทอให้หมู่บ้านใกล้เคียงโดยการรวมกลุ่มผลิตผ้าทอ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐมาตลอด

หลังจากนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้ประสบวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนโดยให้มีโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ทางประธานกลุ่มได้เล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นช่องทางในการเปิดตลาดผ้าทอ จึงได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่นั้นมา ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งหน่วยงานใด ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งอยู่ก่อนแล้ว ถึงแม้ว่าจะไม่มีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือหรือไม่มีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ทางกลุ่มก็สามารถดำเนินการต่อไปได้

1.2 ลักษณะการบริหารจัดการ

แต่สิ่งที่จะต้องพิจารณาอีกประการ คือ กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการบริหารจัดการแบบสถานประกอบการมีประธานกลุ่มเป็นผู้ดูแลเกือบทั้งหมด และเป็นผู้ซื้อผ้าทอจากสมาชิกแต่ละคน กล่าวคือ สมาชิกจะได้รับเงินทันทีเมื่อทอผ้าเสร็จ โดยไม่ต้องรอให้ขายได้ก่อน ประธานกลุ่มจะเป็นผู้ซื้อและขายเองเหมือนพ่อค้าคนกลาง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะใช้กลุ่มเป็นช่องทางในการสร้างตลาด เพื่อจำหน่ายสินค้าและสร้างผลกำไรให้กับตัวเอง แต่สำหรับกลุ่มทอผ้าที่ไม่มีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน คือ สมาชิกจะได้รับเงินปันผลหลังจากขายผ้าทอได้แล้ว และนี่ก็เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้สมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่ขาดความกระตือรือร้นในการผลิตผ้าทอ เพราะผ้าที่ทอแต่ละชิ้นเป็นต้นทุนของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกจึงมีความคิดว่าถ้าทอผ้าเก็บไว้มาก ๆ ก็ยิ่งจะทำให้ต้นทุนของสมาชิกหมดไปเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้ กลุ่มทอผ้าวังไผ่จึงไม่สามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้มากกว่านี้ เพราะสมาชิก

ต่างไม่เห็นความสำคัญของกลุ่มเท่าที่ควร ดังนั้น ความแตกต่างด้านการบริหารจัดการกลุ่ม จึงเป็น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาฝีมือของสมาชิกกลุ่มสตรีทอผ้า

1.3 ความน่าเชื่อถือของการคัดสรรผลิตภัณฑ์ หรือระดับ “ดาว”

กระบวนการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP ประกอบด้วยคุณภาพและมาตรฐานของ ผลิตภัณฑ์เป็นหลัก โดยผลิตภัณฑ์จะต้องได้รับการรับรองตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งในช่วง ระยะเวลาก่อนที่จะดำเนินการคัดสรรผลิตภัณฑ์ ผู้ผลิตสินค้า OTOP จะได้รับการอบรมความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการตลาด ส่วนผลิตภัณฑ์จะได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนา คุณภาพ เพื่อให้มีมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum Standard) ก่อนเข้ารับการคัดสรร ซึ่งกระบวนการ คัดสรรดังกล่าว เป็นกระบวนการเชิงวิชาการ แต่ความจริงไม่ได้เป็นดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษา ได้สอบถามประธานกลุ่มทอผ้าวังไผ่และประธานกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ในเรื่องของความ น่าเชื่อถือของการคัดสรรผลิตภัณฑ์ ผลปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่มต่างมีทัศนคติที่เป็นไปในแนวทาง เดียวกัน กล่าวคือ ไม่มีความเชื่อถือในการคัดสรรผลิตภัณฑ์ เนื่องจากกลุ่มทอผ้าบางกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มใหม่ ๆ ต่างต้องการเงินสนับสนุนจากโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ สิ่งที่จะ ทำให้กลุ่มได้รับเงินสนับสนุนก็ต้องส่งผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรรในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับตำบล ระดับจังหวัด และระดับภาค ตามลำดับ แต่กลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่เป็นกลุ่มที่ยังไม่ค่อยมีคุณภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ และยังไม่มีการพัฒนาด้านฝีมือแก่สมาชิก ดังนั้น กลุ่มเหล่านี้จึงใช้วิธีการซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของโครงการจากกลุ่มอื่นแล้วนำเข้าไปประกวดคัดสรร ผลิตภัณฑ์ ผลปรากฏคือ ได้รับการคัดสรรให้เป็นสินค้าระดับตำบลและระดับจังหวัด ซึ่งการ คัดสรรผลิตภัณฑ์ดังกล่าว สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มต่าง ๆ ที่ไม่รับการคัดเลือก และทำให้ ความน่าเชื่อถือของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ลดลงด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุนี้ ระดับดาวจึงไม่สามารถนำมาวัดระดับคุณภาพฝีมือของสมาชิกภายใน กลุ่มได้ ซึ่งการคัดสรรที่ไม่ได้มาตรฐานดังกล่าวจะอยู่ในระดับ 1-3 ดาว เนื่องจากเป็นระดับที่ไม่มี การตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ มผช. แต่ถ้าเป็นระดับ 4-5 ดาว จะต้องได้รับ มาตรฐาน มผช. ก่อน ถึงจะมีสิทธิได้รับการคัดสรรให้เป็นระดับ 4 หรือ 5 ดาว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กระบวนการการคัดสรรผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งที่ไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นกระบวนการคัดสรรที่เน้นตัว Output หรือตัวผลิตภัณฑ์เป็นสำคัญ ทำให้มองข้าม ความสำคัญของกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ และอีกประการหนึ่งก็คือ การไม่มีหน่วยงานไหนเข้ามาดูแลอย่างทั่วถึง ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพฝีมือ และผลิตภัณฑ์

อย่างจริงจัง ทำให้ความน่าเชื่อถือของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ลดลงด้วย นอกจากนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่คัดสรรผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการเฉพาะด้าน มีความรู้ด้านทฤษฎี แต่ขาดความรู้ด้านการปฏิบัติ ทำให้การคัดสรรผลิตภัณฑ์เป็นไปในทางทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ กล่าวคือ กระบวนการผลิตด้านการปฏิบัติบางอย่างก็ไม่สามารถทำได้อย่างทฤษฎีที่กำหนด ด้วยเหตุนี้ ทำให้กลุ่มทอผ้าหลาย ๆ กลุ่ม ขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการคัดสรรผลิตภัณฑ์ของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงก็เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547, น. 129) ซึ่งได้จัดทำ รายงานการประเมินนโยบายเศรษฐกิจจากหญ้า พบว่า การดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมายังมีปัญหาและอุปสรรคด้านการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ ยังไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร

2. การพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการฝึกอบรมฝีมือ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1.1 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงานหรือฝึกเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกใหม่ ดังที่ รัตนา กาญจนกุล (2548) ได้อธิบายแนวคิด “การพัฒนาฝีมือแรงงาน” ไว้ว่า การพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การศึกษา (Education) การฝึกอบรม (Training) และการพัฒนา (Development) ในเรื่องการพัฒนาฝีมือแรงงานนั้นเป็นยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาเพื่อให้มีทักษะและความชำนาญในสาขาอาชีพ มีความรู้และความเข้าใจ รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขาอาชีพ

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่ม ที่มุ่งหวังให้สมาชิกได้รับการฝึกอบรม และได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มด้วย ซึ่งการฝึกเตรียมเข้าทำงานหรือการเตรียมความพร้อมของแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกภายในกลุ่มเป็นผู้ให้การฝึกเตรียมความพร้อม แต่ทั้ง 2 กลุ่มก็มีความแตกต่างกันตรงที่จำนวนสมาชิกที่ต้องการฝึกเตรียมความพร้อม สังเกตได้จาก สมาชิกกลุ่มวังไผ่มีการฝึกเตรียมความพร้อม ร้อยละ 100.0 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทอผ้าวังไผ่มีการฝึกเตรียม

ความพร้อมก่อนเข้าทำงานทุกคน เนื่องจาก กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่ไม่มีภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นของตนเองอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้น จึงทำให้ไม่มีสมาชิกที่มีความรู้ด้านการทอผ้ามาก่อน ด้วยเหตุนี้ จึงต้องมีการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกเกือบทุกคนที่เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกใหม่

แต่สำหรับสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง มีการฝึกเตรียมความพร้อม ร้อยละ 90.0 และสมาชิกที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมความพร้อม ร้อยละ 10.0 แสดงให้เห็นว่า จำนวนสมาชิกที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมความพร้อมเป็นสมาชิกบางส่วนเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่ไม่ได้รับการฝึกเตรียมความพร้อมเป็นสมาชิกที่มีความรู้ด้านการทอผ้าอยู่ก่อนแล้ว เพราะสมาชิกบางส่วนมีพ่อหรือแม่เป็นสมาชิกในกลุ่มทอผ้า ดังนั้น จึงมีการถ่ายทอดความรู้จาก พ่อแม่สู่ลูก ซึ่งสอดคล้องกับค่าสถิติที่ได้จากการเข้ามาเป็นสมาชิก ร้อยละ 37.5 ที่มีพ่อหรือแม่ เป็นสมาชิกภายในกลุ่มอยู่ก่อนแล้ว

2.1.2 การฝึกยกระดับฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่มที่มีการฝึก ยกระดับฝีมือให้แก่สมาชิกที่ทำงานอยู่ก่อนแล้ว เพื่อเป็นการฝึกยกระดับทักษะความรู้ ความสามารถ ในการทอผ้าให้แก่สมาชิก แต่ลักษณะของการฝึกยกระดับฝีมือจะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มทอผ้าวังไผ่ จะขอความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) ให้ช่วยจัดหา วิทยากรมาฝึกอบรมให้ ซึ่งวิทยากรที่ได้จะเป็นวิทยากรจากกลุ่มใกล้เคียงและหนึ่งในนั้นก็ คือ วิทยากรจากกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง การฝึกยกระดับฝีมือแต่ละครั้งถ้าเป็นการขอวิทยากรมาฝึก ทางกลุ่มจะต้องเสียค่าวิทยากรเองเป็นรายชั่วโมง ดังนั้น ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรดังกล่าวจึงไม่ ค่อยสมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากวิทยากรที่ฝึกอบรมเป็นวิทยากรที่มีความชำนาญด้านการปฏิบัติ อย่างเดียว แต่ไม่มีความชำนาญด้านการถ่ายทอดความรู้ ทำให้ผู้รับการฝึกยกระดับฝีมือ ได้รับ ความรู้ไม่เต็มเท่าที่ควร

นอกจากนั้น ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่เองก็เป็น ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การฝึกยกระดับฝีมือเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพ สังเกตได้จาก ค่าสถิติ ร้อยละ 52.0 มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น และอีกร้อยละ 24.0 มีระดับ การศึกษาอยู่ในช่วงประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ไม่ได้รับการศึกษา) การศึกษาสูงสุดของกลุ่มคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ ปวช. ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่ม ทอผ้าวังไผ่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ได้รับการศึกษาจาก กศน.) ซึ่งระดับการศึกษา จะส่งผลถึงศักยภาพในการรับรู้ในการฝึกยกระดับฝีมือได้เช่นกัน

แต่สำหรับกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างสูงกว่า กล่าวคือ ร้อยละ 12.5 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา และร้อยละ 7.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ศักยภาพด้านบุคคลของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะดีกว่ากลุ่มทอผ้าวังไผ่ ทำให้การฝึกยกระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นไปอย่างรวดเร็วกว่า

นอกจากนั้น การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การฝึกยกระดับฝีมือมีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงได้ขอความร่วมมือจากศูนย์ฝึกอุตสาหกรรมภาคจังหวัดสุพรรณบุรี ให้ช่วยจัดหาวิทยากรฝึกอบรมที่มีความรู้เฉพาะด้าน และมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้อย่างถูกต้อง ทำให้สมาชิกได้รับความรู้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ทางกลุ่มไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างวิทยากรฝึกอบรม เนื่องจากมีงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาคและงบประมาณบางส่วนจากทางอำเภอ อีกทั้ง บางครั้งก็มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่ม ซึ่งกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ต่างก็มีเครือข่ายความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลที่ได้รับจากการฝึกยกระดับฝีมือ คือ ทำให้สมาชิกมีทักษะความรู้เพิ่มมากขึ้น จากการฝึกยกระดับฝีมือดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิก และการสนับสนุนจากหน่วยงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาฝีมือของแต่ละกลุ่มประสบความสำเร็จได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีการฝึกยกระดับฝีมือที่แตกต่างกัน โดยสิ้นเชิง กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ดังที่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (2546, น. 8-10) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลมุ่งหวังให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตระหนักในการฝึกอบรมยกระดับฝีมือ สำหรับค่าใช้จ่ายในการอบรมเพื่อพัฒนาฝือนั้นจะเป็นการฝึกอบรมแบบให้เปล่า ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้การฝึกยกระดับฝีมือเป็นไปอย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาฝีมือเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีศักยภาพ แต่สำหรับกลุ่มทอผ้าวังไผ่ไม่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือจากวิทยากรที่ยังไม่มีศักยภาพที่ดีพอ ทำให้การพัฒนาฝีมือเป็นไปอย่างช้า ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนที่ไม่ทั่วถึงสำหรับกลุ่มที่มีขนาดเล็ก หรืออาจจะเกิดจากการประสานงานที่มีคุณภาพจากผู้นำกลุ่ม หรือหน่วยงานระดับหมู่บ้านหรือตำบล เป็นต้น

2.2 ด้านมาตรฐานฝีมือ

2.2.1 การกำหนดมาตรฐานฝีมือ

กลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่มที่ได้รับการกำหนดมาตรฐานฝีมือเหมือนกัน ซึ่งการกำหนดมาตรฐานฝีมือจะเป็นการกำหนดกันเองภายในกลุ่มมีดังนี้ คือ 1) ระดับต้นจะเป็นสมาชิกที่เริ่มหัดทอผ้าใหม่ ๆ หรือสมาชิกที่ทอผ้ายังไม่ค่อยคล่อง 2) ระดับกลางจะเป็นสมาชิกที่ได้รับการฝึกยกระดับฝีมือมาแล้ว เป็นสมาชิกที่สามารถทอผ้าที่มีลวดลายที่ยากและสามารถฝึกอบรมสมาชิกใหม่ได้ 3) ระดับสูงเป็นสมาชิกที่ได้รับการฝึกยกระดับเช่นเดียวกับระดับกลาง แต่ระดับสูงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ และเป็นวิทยากรหรือแนะนำความรู้ให้กับสมาชิกได้ ดังที่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (2546, น. 8-9) ได้อธิบายถึงการกำหนดมาตรฐานฝีมือ แรงงานไว้ว่า เป็นการจำแนกระดับฝีมือตามความรู้ และความสามารถในการทำงาน ตามลักษณะที่ควรรู้และความสามารถทำได้ในขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับความยากง่ายของงาน มี 3 ระดับ คือ ระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานฝีมือดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาทราบจำนวนระดับฝีมือของแต่ละกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มทอผ้าวังไผ่มีจำนวนสมาชิกที่มีฝีมืออยู่ระดับต้น ร้อยละ 28.0 ระดับกลาง ร้อยละ 52.0 และระดับสูง ร้อยละ 20.0 เฉลี่ยแล้วระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่จะอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 1.92 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่จะอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่

สำหรับกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีสมาชิกที่อยู่ระดับฝีมือระดับต้น ร้อยละ 20.0 ระดับกลาง ร้อยละ 67.5 และระดับสูง ร้อยละ 12.5 เฉลี่ยแล้วระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงจะอยู่ในระดับกลางเป็นส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 1.93 ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ระดับฝีมือของทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ฝีมือระดับกลาง ซึ่งสอดคล้องกับค่าสถิติที่ได้จากการศึกษาหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ สมาชิกส่วนใหญ่ทำหน้าที่ทอผ้าเพียงอย่างเดียว บางส่วนทอผ้าและให้การฝึกอบรมแก่สมาชิกใหม่ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับฝีมือในระดับกลางด้วยเช่นกัน

2.2.2 การทดสอบมาตรฐานฝีมือ

การทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นความต่อเนื่องจากการกำหนดมาตรฐานฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือเหมือนกัน แต่จะมีความแตกต่างกันตรงที่ลักษณะของการทดสอบมาตรฐานฝีมือ ซึ่งกลุ่มทอผ้าวังไผ่มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือ 2 ลักษณะ คือ การทดสอบด้านทฤษฎี และการทดสอบด้านปฏิบัติ สำหรับผู้ที่ทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม การทดสอบดังกล่าวจะเป็นการทดสอบแบบไม่เป็นทางการมากนัก เนื่องจากกลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็กไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาทดสอบมาตรฐานฝีมือ ปัจจุบันที่ต้องให้มีการทดสอบ

มาตรฐานฝีมือ คือ ประธานกลุ่มมุ่งหวังจะให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และต้องการให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพื่อเป็นช่องทางในการค้าผลิตภัณฑ์ในระดับ 4 ดาว จากการศึกษาทางสถิติพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับการทดสอบมาตรฐานด้านทฤษฎี ร้อยละ 60.0 ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติ ร้อยละ 100.0 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติทุกคน

สำหรับกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือ 2 ลักษณะ คือ การทดสอบด้านทฤษฎี และการทดสอบด้านปฏิบัติ เหมือนกับกลุ่มทอผ้าวังไผ่ แต่มีความแตกต่างกันบางส่วน กล่าวคือ ผู้ที่ทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นประธานกลุ่ม และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี ปัจจัยที่ต้องให้มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือ คือ ประธานกลุ่มมุ่งหวังให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ แต่การทดสอบด้านทฤษฎีจะไม่ค่อยได้รับความสนใจจากสมาชิกเท่าที่ควร เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างสูง สายตาไม่ค่อยดี และไม่ถนัดในการทำแบบทดสอบ หรือการสอบถามมากนัก

จากการศึกษาทางสถิติพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานด้านทฤษฎี ร้อยละ 75.0 ส่วนการทดสอบมาตรฐานด้านปฏิบัติทางกลุ่มให้ความสนใจเป็นอย่างมาก การทดสอบจะแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ 1) การทดสอบฝีมือแบบไม่เป็นทางการ กล่าวคือ ประธานกลุ่มเป็นผู้ทดสอบเอง โดยให้สมาชิกเขียนชื่อติดมากับผ้าที่ทอ การทดสอบจะเป็นการสุ่มเลือกผ้าที่ทอ ถ้าสมาชิกทอผ้าไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดจะไม่รับผ้ามาขาย ซึ่งเป็นการบังคับสมาชิกไปในตัวให้ผลิตผ้าทอที่มีคุณภาพ ส่วนที่ 2) การทดสอบแบบเป็นทางการ กล่าวคือ จะได้รับการทดสอบจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี ปีละ 1-2 ครั้ง การทดสอบจะเป็นการเลือกสุ่มจากผลิตภัณฑ์ที่ทอได้จากกลุ่ม โดยดูจากคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก ดังนั้น การทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติ จึงมีค่าร้อยละ 97.5 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านปฏิบัติเป็นหลัก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การทดสอบมาตรฐานฝีมือจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาฝีมือของสมาชิกกลุ่มทอผ้าวังไผ่และกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง

2.3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ

2.3.1 การส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

แต่เดิมกลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี เช่น สำนักงานพัฒนาชนบท สหกรณ์การเกษตรอำเภอพนมทวน และการศึกษา นอกโรงเรียน (กศน.) จนทำให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นในการทอผ้า และคิดจะทอผ้าเป็นงานหลัก

จนกระทั่งงบประมาณต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้หมดไป การช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็หมดลงตามไปด้วย ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าวังไผ่ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือจากภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างดีเหมือนแต่ก่อน แต่ทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากการศึกษาออกโรงเรียน โดยจัดหางบประมาณและวิทยากรฝึกอบรมให้ หลังจากที่ได้รับ การส่งเสริมจากการศึกษาออกโรงเรียนทำให้ระดับฝีมือของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ปัจจุบันทางกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังต้องการการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างมาก ด้านการฝึกอบรม การออกแบบลวดลาย และเงินทุน เป็นต้น

สำหรับกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง เป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือจากภาครัฐเป็นอย่างดีมาตลอด ซึ่งส่วนใหญ่จะมีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนเอง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาคจังหวัดสุพรรณบุรี สหกรณ์การเกษตรพนมทวน ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชน เป็นต้น ปัจจุบันเหลือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนเพียงไม่กี่หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมภาคจังหวัดสุพรรณบุรี และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง และสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนไม่เท่าเทียมกัน ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลได้ไม่ทั่วถึงทุกกลุ่ม หรือเกิดจากตัวของผู้นำกลุ่มเองที่ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอ ดังที่ อัครพล วรรณสุทธะ (2543, บทคัดย่อ อ้างถึงใน มนตรี กรรพุมาลัย, 2547, น. 41) ได้อธิบายไว้ว่า ความสำเร็จในการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองให้ประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้นำที่มีความสามารถ มีความเสียสละอย่างมาก และมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอกและภายใน เพื่อสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่มของตนเอง ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการมีผู้นำที่มีศักยภาพจะช่วยทำให้การพัฒนาฝีมือของสมาชิกกลุ่มสตรีทอผ้ามีศักยภาพมากขึ้นด้วย

2.3.2 การพัฒนาส่งเสริมสมาชิก

กลุ่มทอผ้าวังไผ่เป็นกลุ่มที่มีการส่งเสริมสมาชิก โดยจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้เป็นผู้สามารถดำเนินการฝึกอบรมสมาชิกภายในกลุ่มได้ เช่น การฝึกเป็นวิทยากร การให้คำปรึกษา และแนะนำการฝึกอบรมแก่สมาชิกใหม่ เป็นต้น ผู้ที่ให้การพัฒนาส่งเสริมสมาชิกจะเป็นสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความรู้ และสามารถถ่ายทอดความรู้

ที่มีอยู่ได้ จากการศึกษพบว่า สมาชิกทุกคนได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก ร้อยละ 100.0 เนื่องจากประธานกลุ่มต้องการให้สมาชิกทุกคนสามารถพัฒนาตนเอง และถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ ผลจากการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกที่ผ่านมา มีจำนวนสมาชิกที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกใหม่ และเป็นวิทยากรฝึกอบรมได้ จะมีอยู่ประมาณ 4-5 คน ปัจจุบันการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของกลุ่มทอผ้าวังไผ่ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาตนเอง ดังนั้น ทำให้ความรู้ที่ถ่ายทอดออกมานั้น ยังเป็นความรู้เพียงเล็กน้อยจากสมาชิกภายในกลุ่ม บางครั้งความรู้ที่ถ่ายทอดออกมาอาจเป็นความรู้ที่ผิด ด้วยเหตุนี้ ถ้าได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะทำให้การถ่ายทอดความรู้เป็นประโยชน์กับสมาชิกมากกว่านี้

สำหรับกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงเป็นกลุ่มที่มีการส่งเสริมสมาชิก โดยจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาสมาชิกภายในกลุ่มเช่นเดียวกับกลุ่มทอผ้าวังไผ่ แต่ถ้าเป็นเรื่องใหม่ ๆ ที่ทางกลุ่มไม่สามารถให้การฝึกได้ก็จะให้หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้ให้การฝึกแทน จากการศึกษพบว่า สมาชิกภายในกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง ร้อยละ 57.5 ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก ให้สามารถเป็นผู้ฝึกอบรมสมาชิกคนอื่น ๆ หรือเป็นวิทยากรฝึกอบรมนอกสถานที่ และร้อยละ 42.5 ที่ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสมาชิก เนื่องจากสมาชิกบางคนมีอายุมาก บางส่วนเป็นสมาชิกที่มีความสามารถแต่ไม่กล้าแสดงออก ผลจากการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกที่ผ่านมา มีจำนวนสมาชิกที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกใหม่ และเป็นวิทยากรฝึกอบรมได้ จะมีอยู่ประมาณ 7-8 คน ปัจจุบันการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิงยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาตนเองเป็นหลัก ดังนั้น ทำให้ความรู้ที่ถ่ายทอดออกมานั้นเป็นความรู้เพียงเล็กน้อยจากสมาชิกภายในกลุ่ม บางครั้งความรู้ที่ถ่ายทอดออกมาอาจเป็นความรู้ที่ผิดด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาส่งเสริมสมาชิกเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรีทอผ้าทั้ง 2 กลุ่ม นอกจากนั้น ถึงแม้จะมีการพัฒนาส่งเสริมสมาชิกแต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สมาชิกมีการพัฒนาฝีมือที่ดีพอ ด้วยเหตุนี้ ทั้ง 2 กลุ่มจึงต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานของทั้ง 2 กลุ่ม ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาฝีมือของสมาชิกมีอยู่ 3 ปัจจัย คือ

- 1) การฝึกอบรม
- 2) มาตรฐานฝีมือ
- 3) การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาฝีมือ